

Familiernes miljøvaner august 2002

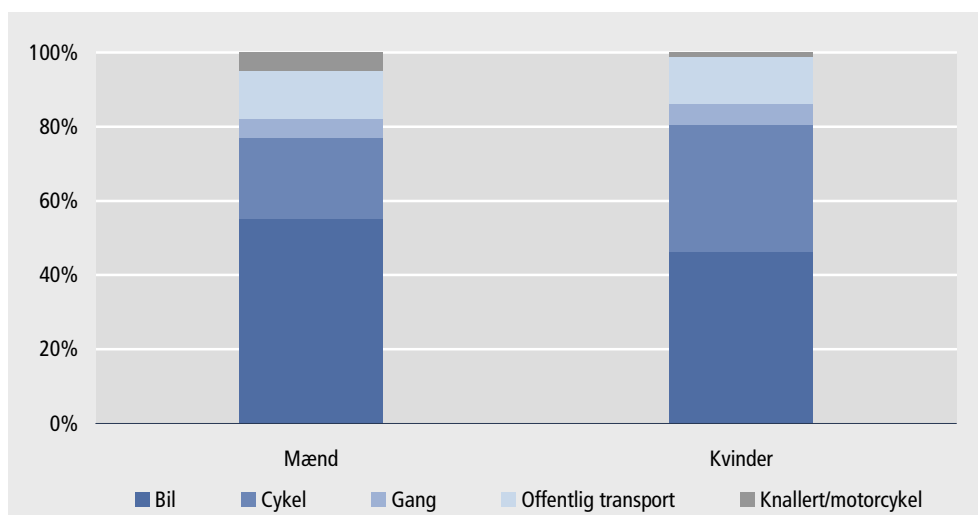
- Halvdelen af den voksne befolkning kører dagligt i bil til arbejde eller uddannelsessted. 27 pct. kører på cykel og 13 pct. kører med offentlige transportmidler.
 - 68 pct. af Danmarks familier køber forskellige økologiske varer, dog ikke altid.
 - 91 pct. afleverer altid tomme flasker og glas til genbrug.
 - 83 pct. afleverer aviser og blade til genbrug.
 - Nu har 43 pct. af alle familier affaldssorteringsordninger i deres kommuner.
 - I 55 pct. af boligerne findes vandbesparende vaskemaskiner og i 33 pct. af boligerne findes vandbesparende opvaskemaskiner. To tredjedele af alle familier bruger elsparepærer.
- Der er tale om en stikprøveundersøgelse, hvor resultaterne er behæftet med en vis usikkerhed.

1. Indledning

Undersøgelsen af familiernes miljøvaner er en telefonundersøgelse, om familiers holdning til konkrete spørgsmål om miljømæssig adfærd og handlinger. Undersøgelsens resultater, der er holdningstilkendegivelser, opregnes til at dække hele landet. Undersøgelsen er behæftet med den generelle usikkerhed for sådanne undersøgelser. Usikkerheden er op til +/- 4 pct. på tallene for hele landet. I de tabeller, hvor undersøgelsens resultater er underopdelt, er usikkerheden op til +/- 10 pct.

2. Transportvaner

Figur 1. Transportmåde til arbejde/uddannelsesinstitution i pct. 2002

De sædvanlige, daglige transportvaner for voksne i arbejde eller under uddannelse

Interviewpersonerne er blevet spurgt om deres egne, sædvanlige transportvaner. De personer, der er fyldt 18 år og som er i fast arbejde eller under uddannelse, er blevet spurgt om transportmåden, transportafstanden og hyppigheden af transporten til arbejdsstedet eller til uddannelsesinstitutionen.

Herudfra kan man danne sig et billede af det daglige, sædvanlige transportomfang for den voksne befolkning.

Oversigtstabel 1. **Transportmåde til arbejde/uddannelse. 2002**

	Gang	Cykel	Offentlig transport	Knallert/ motor- cykel	Personbil/ varebil	Andet	I alt
	pct.						
Hele landet	5	27	13	3	50	1	100
Mænd	5	22	13	5	55	1	100
Kvinder	6	34	13	1	46	2	100
Usikkerhed på køn omkring:	+/- 2	+/- 5	+/- 3	+/- 2	+/- 5	+/- 1	

Anm. Usikkerheden på tallene for hele landet er op til: +/- 4 pct.

Halvdelen af den voksne befolkning kører i bil til arbejde / uddannelsessted

Mændenes andel udgør godt halvdelen af den voksne befolkning, der er i arbejde eller under uddannelse, nemlig 54 pct. Kvinderne udgør således 46 pct. 55 pct. af alle mænd siger, at de kører i bil til arbejds- eller uddannelsessted, 22 pct. cykler og 13 pct. benytter offentlige transportmidler. Det ser lidt anderledes ud for kvinderne. 46 pct. af kvinderne siger, at de benytter bilen til transporten, 34 pct. benytter cyklen og 13 pct. benytter de offentlige transportmidler. Der er således flere mænd end kvinder, der kører i bil og flere kvinder end mænd, der cykler til deres arbejdsplads eller uddannelsesinstitution.

Oversigtstabel 2. **Transportmåde til arbejde eller uddannelsessted. 2002**

	Gang	Cykel	Offentlig transport	Knallert/ motor- cykel	Personbil/ varebil	Andet	I alt
	pct.						
Hele Landet	5	27	13	3	50	1	100
Hovedstaden	0	53	26	1	20	0	100
Hovedstadens forstæder	1	19	18	1	60	1	100
Sjælland, Øerne el. Bornholm	7	21	8	6	57	1	100
Fyn	4	33	10	0	51	2	100
Nordjylland	8	21	10	6	50	4	100
Østjylland	9	21	10	4	54	1	100
Syd- og Vestjylland	5	30	6	1	57	1	100
Usikkerhed på geografi omkring:	+/- 5	+/- 5	+/- 9	+/- 6	+/- 3	+/- 2	

Anm. Usikkerheden på tallene for hele landet er op til: +/- 4 pct.

Der cykles i byen og køres i bil på landevejene

Uden for hovedstaden er bilen det foretrukne transportmiddel, hvorimod cyklen er det mest anvendte transportmiddel i hovedstaden.

Det hænger bl.a. sammen med transportafstandene mellem hjem og arbejdssted eller uddannelsesinstitution. 55 pct. af dem, der bor i hovedstaden, og 69 pct. af dem, der bor i hovedstadens forstæder, siger, at de har mellem 5-24 km. i transportafstand.

På Fyn angiver 61 pct. at de har mellem 5-24 km. til arbejde eller uddannelsesinstitution. I Jylland som helhed siger 35 pct., at de har under 5 km. til arbejde eller uddannelsesinstitution, og 40 pct. siger, at de har mellem 5-24 km. Der er 15 pct., der siger, at de har mellem 25-50 km. til arbejde eller uddannelsesinstitution og 5 pct. siger, at de har over 50 km.

Oversigtstabel 3. Transportafstande til arbejde eller uddannelsessted. 2002

	Under 5 km	5-24 km	25-50 km	Over 50 km	Variierende afstand	I alt
	pct.					
Hele landet	31	46	12	6	4	100
Hovedstaden	29	55	5	5	6	100
Hovedstadens forstæder	17	69	8	2	4	100
Sjælland, Øerne el. Bornholm	33	33	19	14	2	100
Fyn	29	61	4	0	6	100
Nordjylland	38	34	18	3	7	100
Østjylland	34	41	13	9	3	100
Syd- og Vestjylland	34	44	16	1	6	100
Usikkerhed på geografi omkring:	+/- 9	+/- 10	+/- 7	+/- 5	+/- 4	

Anm. Usikkerheden på tallene for hele landet er op til: +/- 4 pct.

Hyppigheden af transporten

85 pct. af alle voksne i arbejde eller uddannelse angiver, at de arbejder fem dage om ugen. 4 pct. angiver, at de arbejder 6 dage pr. uge, og 2 pct. angiver, at de arbejder alle ugens 7 dage. Sidstnævnte kategori skønnes at være et udtryk for, at visse personer har muligheden for fleksibel tilrettelæggelse af arbejdstiden samt at andre personer deltager i vagtordninger.

Oversigtstabel 4. Hyppigheden af transporten til arbejde/uddannelse. 2002

	1-2 dage pr. uge	3 dage pr. uge	4 dage pr. uge	5 dage pr. uge	6 dage pr. uge	7 dage pr. uge	I alt
	pct.						
Hele Landet	1	2	5	85	4	2	100
Hovedstaden	2	3	7	84	4	0	100
Hovedstadens forstæder	0	2	4	91	1	2	100
Sjælland, Øerne el. Bornholm	1	2	6	86	2	2	100
Fyn	0	3	7	85	4	2	100
Nordjylland	2	1	4	76	13	4	100
Østjylland	2	1	6	86	3	3	100
Syd- og Vestjylland	1	2	3	87	6	2	100
Usikkerhed på geografi omkring:	+/- 2	+/- 3	+/- 5	+/- 7	+/- 4	+/- 3	

Anm. Usikkerheden på tallene for hele landet er op til: +/- 4 pct.

3. Familiernes køb af økologiske varer

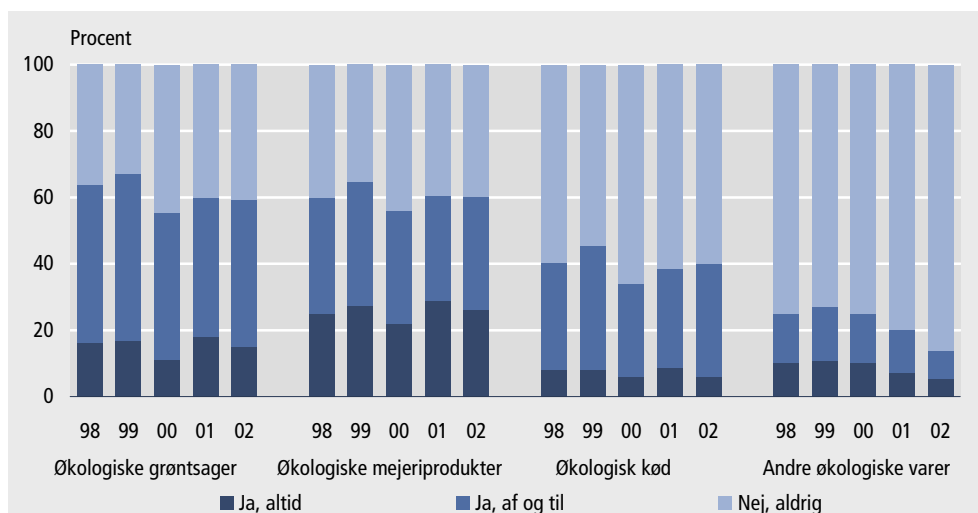
Familier handler økologisk som tidligere

Undersøgelsen i 2002 viser, at familiers køb af økologiske varer sandsynligvis har fundet et stabilt leje. Niveauet for køb af forskellige økologiske varer har været det samme i de seneste fem år, hvor undersøgelsen har kørt.

- ca. 60 pct. køber økologiske mejeriprodukter
- ca. 60 pct. køber økologiske grønsager
- ca. 40 pct. køber økologisk kød.

Undersøgelsen viser, at 68 pct. af alle familier mindst en gang imellem køber økologiske varer, mens 32 pct. af alle familierne siger, at de aldrig gør det.

Figur 2. Familiernes køb af økologiske varer

Oversigtstabel 5. Familiernes køb af økologiske varer

	Ja, altid	Ja, af og til	Nej, aldrig	Ved ikke	I alt
	pct.				
Køb af visse økologiske varer					
Økologiske grøntsager:					
1998	16	47	36	1	100
1999	17	50	33	0	100
2000	11	44	44	0	100
2001	18	42	40	0	100
2002	15	44	41	0	100
Økologiske mejeriprodukter:					
1998	25	35	40	0	100
1999	27	37	35	0	100
2000	22	34	44	0	100
2001	29	31	40	0	100
2002	26	34	40	0	100
Økologisk kød:					
1998	8	32	59	1	100
1999	8	37	54	1	100
2000	6	28	66	0	100
2001	9	29	61	0	100
2002	6	34	60	0	100
Andre økologiske varer:					
1998	10	15	75	1	100
1999	11	16	73	0	100
2000	10	15	75	0	100
2001	7	13	80	0	100
2002	5	8	85	1	100

Anm. Usikkerheden på tallene for hele landet er op til: +/- 3 pct.

Villighed til merbetaling for økologiske varer

De 68 pct., som køber økologiske varer mindst en gang imellem, er blevet spurgt, om de er villige til at betale mere for at få økologiske varer, og hvor meget mere. 76 pct. af de familier, der køber økologiske varer, angiver, at de er villige til at betale mere. Familierne er blevet spurgt, om de er villige til at betale 10 pct., 30 pct. eller 50 pct. mere. 56 pct. af familierne siger, at de er villige til at betale op til 10 pct. mere, 16 pct. er villige til at betale op til 30 pct. mere og 4 pct. er villige til at betale op til 50 pct. mere for købet af økologiske varer. Det er ingen markant ændring i forhold til sidste år, hvor 78 pct. af de familier, der købte økologiske varer, var villige til at betale mere.

20 pct. af de familier, der køber økologiske varer, er imidlertid ikke villige til at betale mere. Det er det samme niveau som sidste år, hvor 21 pct. ikke ville betale mere for økologiske varer. Se oversigtstabel 6.

Oversigtstabel 6. Familiernes villighed til at betale mere for økologiske varer

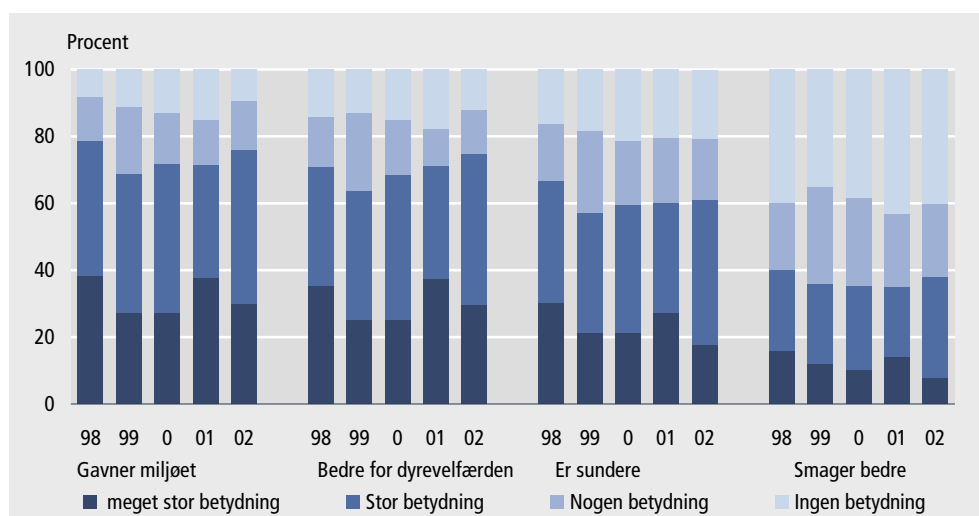
	Ja, op til 10 pct. mere	Ja, op til 30 pct. mere	Ja, op til 50 pct. mere	Ikke villig til at betale mere	Ved ikke	Uop- lyst	Alle, der køber økolo- gisk
	pct.						
Hele landet							
1998	54	25	7	12	2	0	100
1999	47	26	4	20	3	0	100
2000	49	24	6	19	2	-	100
2001	51	21	6	21	1	0	100
2002	56	16	4	20	5	-	100
Hovedstaden	48	20	3	21	8	-	100
Hovedstadens forstæder	63	13	3	19	2	-	100
Sjælland, Øerne el. Bornholm	63	16	5	16	1	-	100
Fyn	48	12	5	24	11	-	100
Nordjylland	58	19	1	21	1	-	100
Østjylland	60	14	4	16	5	-	100
Syd- og Vestjylland	47	12	3	32	5	-	100
Usikkerhed på geografi omkring:	+/- 11	+/- 8	+/- 4	+/- 9	+/- 4	-	

Anm. Usikkerheden på tallene for hele landet er op til: +/- 4 pct.

Forhold, der har betydning for køb af økologiske varer

De familier, der køber økologiske varer, er i 2002 blevet spurgt, hvorfor de køber de økologiske varer. 74 pct. af familierne mener, at de køber økologiske varer, fordi det har "meget stor" eller "stor" betydning, at varerne gavner miljøet og 73 pct. af familierne mener, at de køber økologiske varer, fordi det har "meget stor" eller "stor" betydning, at varerne er bedre for dyrevelfærden. 59 pct. af familierne angiver, at de køber økologiske varer, fordi det har "meget stor" eller "stor" betydning, at varerne er sundere og 38 pct. af familierne angiver, at de køber økologiske varer, fordi det har "meget stor" eller "stor" betydning, at varerne smager bedre. Der er imidlertid også 40 pct. af familierne, der angiver, at smagen ingen betydning har for købet af økologiske varer.

Figur 3. Motiver for køb af økologiske varer

Oversigtstabel 7. Argumenters vægt for familiernes køb af økologiske varer

	Meget stor betydning	Stor betydning	Nogen betydning	Ingen betydning	Ved ikke	I alt
	pct.					
De økologiske varer:						
- gavner miljøet:						
1998	38	40	13	8	1	100
1999	27	41	20	11	1	100
2000	27	44	15	13	1	100
2001	38	33	14	15	1	100
2002	29	45	14	9	2	
- er bedre for dyrevelfærden:						
1998	35	35	15	14	1	100
1999	25	38	23	13	1	100
2000	25	43	16	15	1	100
2001	37	34	11	18	0	100
2002	29	44	13	12	2	100
- er sundere:						
1998	30	36	17	16	1	100
1999	21	35	24	18	2	100
2000	21	38	19	21	1	100
2001	27	33	19	20	1	100
2002	17	42	18	20	2	
- smager bedre:						
1998	16	24	20	40	0	100
1999	12	24	29	35	0	100
2000	10	25	26	38	1	100
2001	14	21	22	43	0	100
2002	8	30	22	40	1	

Anm. Usikkerheden på tallene for hele landet er op til: +/- 4 pct.

32 pct. køber aldrig økologiske varer

Generelt oplyser 32 pct. af alle familierne i 2002, at de aldrig køber økologiske varer. Sidste år var det også 32 pct. Det fremgår af oversigtstabel 8, at der er flest, der bor i Nord- Syd- og Vestjylland, der aldrig køber forskellige økologiske varer og færrest i Hovedstaden.

Oversigtstabel 8. Familier, der aldrig køber økologiske varer, fordelt efter bopæl. 2002

	Køber aldrig nogen økologiske varer	Køber aldrig økologiske grøntsager	Køber aldrig økologiske mejeri produkter	Køber aldrig økologisk kød	Køber aldrig andre økologiske varer
	pct.				
Hele landet	32	41	40	60	86
Hovedstaden	10	20	17	42	83
Hovedstadens forstæder	25	32	32	52	83
Sjælland, Øerne eller Bornholm	29	40	37	57	84
Fyn	34	45	45	63	86
Østjylland	34	40	41	61	83
Nordjylland	44	51	47	71	91
Syd- og Vestjylland	52	59	61	76	95
Usikkerhed på geografi omkring:	+/- 8	+/- 9	+/- 8	+/- 8	+/- 6

Anm. Usikkerheden på tallene for hele landet er op til: +/- 4 pct.

Økologiske varer er for dyre og man kan ikke stole på kontrollen

Familier, der aldrig køber økologiske varer, er blevet spurgt, om de kan angive tre grunde til, hvorfor de ikke køber økologiske varer. De vigtigste grunde er, at familierne mener, at økologiske varer er for dyre, og at man ikke kan stole på, at varerne bliver kontrolleret godt nok.

Oversigtstabel 9. De tre vigtigste årsager til, at familier aldrig køber økologiske varer

	Vigtigste årsag til ikke at købe økologiske varer			Næst vigtigste årsag til ikke at købe økologiske varer			Tredje vigtigste årsag til ikke at købe økologiske varer		
	2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002
	pct.								
Hele landet	100	100	100	90	84	90	42	35	37
De økologiske varer:									
- dyrere	38	35	38	13	8	8	5	1	2
- smager ikke bedre	8	3	6	4	6	7	2	0	2
- er ikke sundere	5	2	3	7	2	2	2	2	3
- gavner ikke miljøet	4	1	3	3	1	5	2	2	1
- der stoles ikke på, at de bliver kontrolleret	19	30	24	8	10	9	6	3	4
- kan ikke købes, hvor der ellers handles	3	1	2	1	1	0	0	-	1
- andre årsager	13	12	14	6	7	4	1	1	1
- ingen / andre grunde	10	16	10	48	49	53	23	26	23

Anm. Usikkerheden på tallene for hele landet er op til: +/- 6 pct.

Mange dyrker selv de økologiske varer

16 pct. af de 32 pct. af alle familier, der aldrig køber økologiske varer, mener, at der er andre årsager til, at de aldrig køber økologiske varer. Hovedparten svarer, at det er fordi, at de selv dyrker eller på anden måde er selvforsynende med økologiske varer.

4. Indsamling til genbrug

91 pct. afleverer flasker og glas

Undersøgelsen i 2002 viser, at 91 pct. af alle familier altid afleverer tomme flasker og glas til genbrug. Derimod er der 4 pct., som aldrig gør det. Familier over hele landet er villige til at deltage i indsamlingsordninger for flasker og glas til genbrug. Oversigtstabellen viser, at der ikke er signifikante forskelle på den geografiske fordeling af familiers villighed til at benytte genbrugsordningerne.

Oversigtstabel 10. Familiernes benyttelse af genbrugsordninger for flasker og glas

	Ja, altid	Ja, af og til	Nej, aldrig	Ved ikke	I alt
		pct.			
Afleverer familien tomme flasker og glas til genbrug?					
1998	90	7	3	0	100
1999	88	7	5	0	100
2000	88	6	6	-	100
2001	91	5	4	-	100
2002	91	5	4	-	100
Hovedstaden	91	5	5	-	100
Hovedstadens forstæder	94	4	2	-	100
Sjælland, Øerne eller Bornholm	93	6	1	-	100
Fyn	92	2	6	-	100
Nordjylland	89	3	8	-	100
Østjylland	91	6	3	-	100
Syd- og Vestjylland	90	5	5	-	100
Usikkerhed på geografi omkring:	+/- 5	+/- 4	+/- 3	-	

Anm. Usikkerheden på tallene for hele landet er op til: +/- 4 pct.

81 pct. afleverer aviser og blade til genbrug

Undersøgelsen viser også, at hovedparten, 81 pct., af alle familier er villige til at aflevere aviser og blade til genbrug i 2002. Oversigtstabellen viser, at der heller ikke her er signifikante forskelle på denne geografiske fordeling.

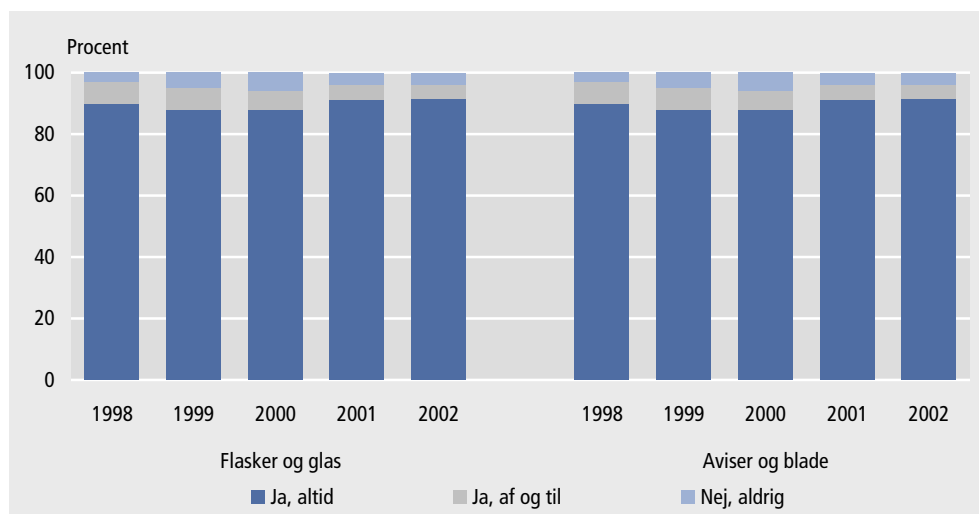
Oversigtstabel 11.

Familiernes benyttelse af genbrugsordninger for aviser og blade

	Ja, altid	Ja, af og til	Nej, aldrig	Ved ikke	I alt
pct.					
Afleverer familien gamle aviser og blade til genbrug?					
1999	75	7	18	-	100
2000	77	5	18	-	100
2001	81	6	13	0	100
2002	83	3	14	0	100
Hovedstaden	87	5	9	-	100
Hovedstadens forstæder	89	0	11	-	100
Sjælland, Øerne eller Bornholm	80	5	15	0	100
Fyn	87	2	10	-	100
Nordjylland	68	6	26	-	100
Østjylland	86	3	12	-	100
Syd- og Vestjylland	805	3	16	-	100
Usikkerhed på geografi omkring:	+/- 7	+/- 4	+/- 6	-	

Anm. Usikkerheden på tallene for hele landet er op til: +/- 3 pct.

Figur 4. Familiers benyttelse af genbrugsordninger for flasker/glas og aviser/blade

5. Affaldssorteringsordninger

43 pct. har affaldssorteringsordninger

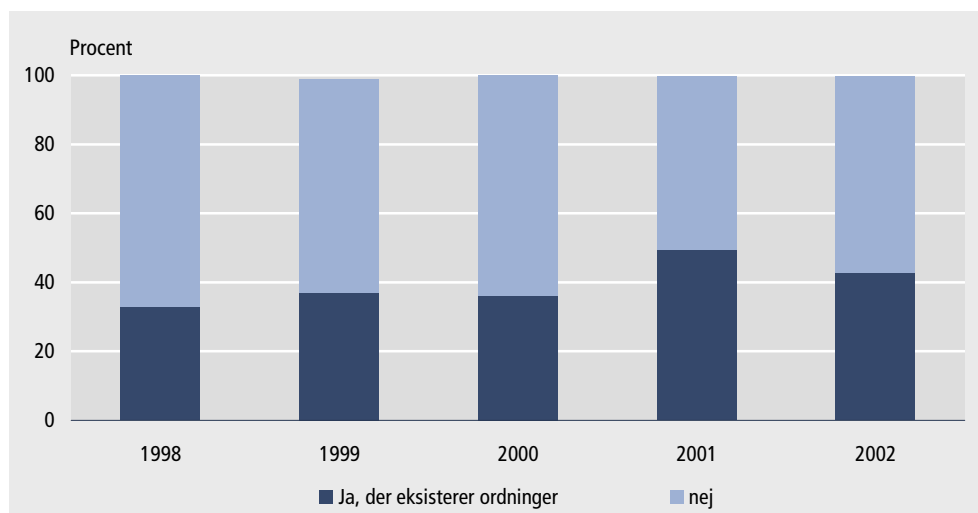
43 pct. af alle familier har affaldssorteringsordninger til sortering af husaffald i deres kommune. Der er flest familier i Østjylland, der kan benytte sådanne sorteringsordninger. Svarerne angiver, at der er færrest ordninger til sortering af husholdningsaffald i Nordjylland og i hovedstadsområdet.

Oversigtstabel 12. Familier med eksisterende ordninger for sortering af husholdningsaffald

	Ja	Nej	Ved ikke	I alt
	pct.			
Alle Familier				
1998	33	67	1	100
1999	37	62	1	100
2000	36	64	0	100
2001	50	50	0	100
2002	43	57	0	100
Hovedstaden	28	72	-	100
Hovedstadens forstæder	36	64	-	100
Sjælland, Øerne eller Bornholm	48	52	-	100
Fyn	46	54	-	100
Nordjylland	29	71	-	100
Østjylland	64	36	-	100
Syd- og Vestjylland	37	62	0	100
Usikkerhed på geografi omkring:	+/- 8	+/- 8	-	100

Anm. Usikkerheden på tallene for hele landet er op til: +/- 3 pct.

Figur 5. Familier med eksisterende ordninger for sortering af husholdningsaffald

Langt de fleste familier, der er vidende om, at de har en sorteringsordning, benytter sig af dette tilbud, nemlig 95 pct. i 2002, mens 5 pct. ikke benytter sig af det. Der er flest familier i hovedstaden og i hovedstadens forstæder, som benytter sig af ordningerne til sortering af husholdningsaffald.

Oversigtstabel 13. **Bruges ordningen af de familier, der har en sorteringsordning**

	Ja	Nej	Ved ikke	I alt
	pct.			
Alle Familier				
1998	92	7	0	100
1999	94	6	-	100
2000	91	9	-	100
2001	95	5	-	100
2002	95	5	-	100
Hovedstaden	98	2	-	100
Hovedstadens forstæder	100	0	-	100
Sjælland, Øerne eller Bornholm	94	6	-	100
Fyn	93	7	-	100
Nordjylland	91	9	-	100
Østjylland	93	7	-	100
Syd- og Vestjylland	95	5	-	100
Usikkerhed på geografi omkring:	+/- 6	+/- 6	-	100

Anm. Usikkerheden på tallene for hele landet er op til: +/- 5 pct.

Oversigtstabel 14 viser, at i 2002 angiver 94 pct. af alle familierne, at de er helt eller delvis enige i, at sådanne ordninger er vigtige for miljøet, og 92 pct. mener helt eller delvist, at ordningerne bør etableres i alle kommuner. Kun 3 og 4 pct. er uenige i udsagnene i de to spørgsmål. Henholdsvis 18 pct. og 16 pct. af samtlige familier mener dog helt eller delvist, at sådanne ordninger er alt for besværlige og dyre for samfundet.

Oversigtstabel 14. **Familiernes holdning til sorteringsordninger for husaffald. 2002**

	Helt enig	Delvis enig	Uenig	Hverken enig eller uenig	Ved ikke	I alt
	pct.					
Sådanne ordninger er vigtige for miljøet	85	9	3	2	1	100
Der burde etableres sådanne ordninger i alle kommuner	86	6	4	3	1	100
Sådanne ordninger er alt for besværlige	7	11	76	4	2	100
Sådanne ordninger er for dyre for samfundet	7	9	68	9	7	100

Anm. Usikkerheden på tallene for hele landet er op til: +/- 3 pct.

6.1 Familiernes energivaner

Den daglige adfærd har betydning

Husholdningerne står for næsten 30 pct. af det samlede energiforbrug i Danmark, så den daglige adfærd har stor betydning for miljøet. Det kræver en aktiv indsats fra befolkningen at mindske den miljøpåvirkning, der opstår som følge af energiforbruget. Danmarks Statistik har spurgt forbrugerne om deres syn på miljøbevidst adfærd, og om deres konkrete handlinger i forskellige miljømæssige sammenhænge.

Brugen af elbesparende apparater

Elektriske apparater

De danske familiers boliger er udstyret med en række elektriske apparater hvoraf nogle er elbesparende. Næsten alle boliger ved vi er udstyret med et køleskab, og i ca. 67 pct. af boligerne står der et køleskab, som er elbesparende, og i ca. 59 pct. af boligerne står en fryser, som er elbesparende, mens ca. 47 pct. af boligerne er udstyret med et elektrisk komfur mv., som er elbesparende.

54 pct. af boligerne er udstyret med en vaskemaskine, som er elbesparende, mens 34 pct. har en elbesparende opvaskemaskine

I stigende omfang anvender danskerne elsparepærer. For fem år siden brugte knap halvdelen af familierne elsparepærer; i dag er der elsparepærer i 66 pct. af boligerne. Man kan spare på elektriciteten ved at slukke lyset i de rum, der forlades, hvilket 78 pct. af familierne altid gør, 16 pct. gør det af og til, mens 7 pct. svarer klart nej hertil.

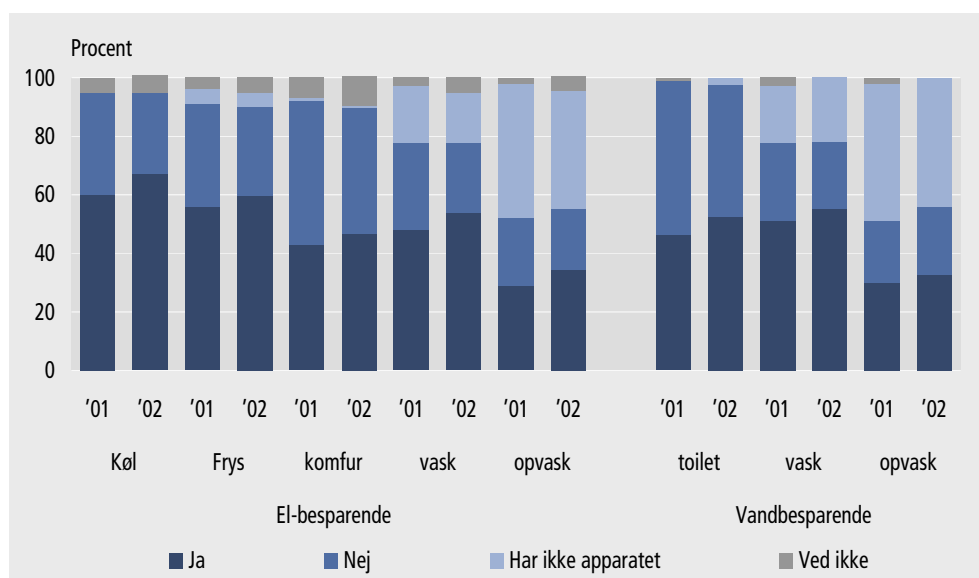
Oversigtstabel 15.

Familiernes rådighed over elbesparende apparater

	Ja		Nej		Har ikke apparatet		Ved ikke		I alt	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
	pct.									
Er boligen udstyret med:										
Elbesparende køleskab	60	67	35	28	0	6	5	0	100	100
Elbesparende fryser	56	59	35	31	5	5	4	5	100	100
Elbesparende komfur/ovn/kogeplade	43	47	49	43	1	10	7	1	100	100
Elbesparende vaskemaskine	48	54	30	24	19	5	3	17	100	100
Elbesparende opvaskemaskine	29	34	23	21	46	5	2	40	100	100
Slukker lyset i rum, der forlades	73	78	19	16	8	7	0	-	100	100
Bruger familien elsparepærer	62	66	38	34	-	0	0	0	100	100

Anm. Usikkerheden på tallene for hele landet er op til: +/- 3 pct.

Figur 6. Familiernes rådighed over el- og vandbesparende apparater

6.2 Familiernes vandbesparende adfærd

Stabil udvikling Halvdelen af alle familier i Danmark (52 pct.) har i 2002 udstyret boligen med enten vandbesparende haner eller vandbesparende toilet. I 55 pct. af boligerne findes vandbesparende vaskemaskiner og i 33 pct. af boligerne findes en opvaskemaskine, som er vandbesparende. I forhold til 2001 er der tale om marginale stigninger.

Antallet af boliger med egen vandmåler i 2002 er 72 pct. I år 2001 var der 73 pct. af familierne, der svarede, at de havde egen vandmåler.

Oversigtstabel 16. Familiernes rådighed over vandbesparende apparater

	Ja		Nej		Har ikke apparatet		Ved ikke		I alt	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
pct.										
Er boligen udstyret med:										
Vandbesparende haner	46	52	52	45	-	4	2	0	100	100
Vandbesparende toilet	46	52	53	45	0	2	1	0	100	100
Vandbesparende vaskemaskine	51	55	27	23	19	22	3	0	100	100
Vandbesparende opvaskemaskine	30	33	21	23	47	44	2	0	100	100
Har familien egen vandmåler	73	72	19	22	7	6	1	0	100	100

Anm. Usikkerheden på tallene for hele landet er op til: +/- 3 pct.

Flere slukker for vandet under tandbørstningen Der kan spares på vandet på mange måder, men en ofte anvendt måde er, at slukke for vandet under tandbørstning. Det angiver 81 pct. af alle familier, at de gør

Brusebad i stedet for karbad Man kan også spare på vandet ved at tage brusebad frem for karbad, hvilket 49 pct. af alle familierne gør. Kun 7 pct. svarer nej til at spare på vandet ved at tage brusebad i stedet for karbad, mens 43 pct. ikke har karbad i boligen.

Vaner spiller en rolle Personerne er blevet spurgt, om de af andre årsager sparer på vandet. Mange svarer, at de sparer af gammel vane, og andre henviser til, at man skal passe på grundvandet, idet det er en knap ressource, og at der også skal være rent vand til børnebørnene.

Oversigtstabel 17. Hvordan sparer familierne på vandressourcerne

	Ja, altid		Nej		Har ikke karbad i boligen		Har ikke bad/have i boligen		Ved ikke		I alt	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
pct.												
Sparer familien på vandet:												
Tager brusebad i stedet for karbad	55	49	5	7	39	43	2	0	-	-	100	100
Slukker for vandet under tandbørstningen	79	81	21	19	-	-	-	-	0	-	100	100

Anm. Usikkerheden på tallene for hele landet er op til: +/- 4 pct.

6.3 Prisens betydning for miljøvanerne

Pris-/miljøhensyn Familierne er blevet spurgt om, hvor stor betydning henholdsvis hensynet til prisen og hensynet til miljøet har, for at familien sparer på vandet og elektriciteten. I forhold til 2001 viser 2002-undersøgelsen, at både prisen og miljøhensynet i stigende grad er blevet afgørende for familiens miljøvaner. Der er færre, som klart svarer nej til, at hensynet til priser og miljø har betydning for adfærden.

Prisen har stor betydning for adfærden Familierne er blevet spurgt om, hvilken betydning prisen har, for at familien vil spare på vand og elektricitet. I 2002 svarer 61 pct., at prisen har "stor" eller "meget stor" betydning for at familien sparer på vandet. Det er flere end i 2001-undersøgelsen. 69 pct. af familierne svarer, at prisen har "stor" eller "meget stor" betydning for at de vil spare på elektriciteten.

Miljøhensyn har også stor betydning 63 pct. af familierne svarer, at miljøhensynet har "stor" eller "meget stor" betydning for at familien vil spare på vandet. 56 pct. af familierne svarer, at miljøhensyn har "stor" eller "meget stor" betydning for at familierne vil spare på elektriciteten.

Oversigtstabel 18.

Begrundelser for at familien sparer på vand og elektricitet

	Meget stor betydning	Stor betydning	Nogen betydning	Nej, ingen betydning	Ved ikke	Sparer ikke	I alt
	pct.						
Prisen som begrundelse:							
For vandbesparelser:							
1998	19	21	24	28	0	7	100
1999	14	24	23	31	0	7	100
2000	17	30	20	25	1	8	100
2001	24	35	16	20	0	5	100
2002	21	40	16	18	1	5	100
For elektricitetsbesparelser:							
1998	29	30	21	17	0	3	100
1999	21	31	23	20	1	4	100
2000	26	34	19	16	1	4	100
2001	36	33	13	14	0	4	100
2002	29	40	17	9	1	3	100
Miljøet som begrundelse:							
For vandbesparelser:							
1998	26	34	21	10	1	7	100
1999	21	35	23	13	1	7	100
2000	16	35	23	17	1	8	100
2001	28	37	18	12	0	5	100
2002	20	43	20	11	1	5	100
For elektricitetsbesparelser:							
1998	22	26	26	22	1	3	100
1999	13	29	29	24	1	4	100
2000	11	29	28	27	1	4	100
2001	20	38	21	17	0	4	100
2002	16	40	25	15	1	3	100

Anm. Usikkerheden på tallene for hele landet er op til: +/- 3 pct.

Der er ikke markante geografiske forskelle på betydningen af at spare på vandet eller elektriciteten. Det ser ud til, at der er en tendens til, at familierne ikke er så markante i tilkendegivelserne i 2002 set i forhold til 2001.

Prishensynet Der er 40 pct. af alle familier, der mener, at prisen har stor betydning for at familien sparer på vandet og der er 18 pct., der mener, at prisen ikke har nogen betydning for at familien sparer på vandet. Samtidig er der 40 pct. af alle familier, der mener, at prisen har en stor betydning for at familien sparer på elektriciteten og 9 pct., der mener, at prisen ikke har nogen betydning for at familien sparer på elektriciteten.

Oversigtstabel 19. Prisen som begrundelser for at familier sparer på vand. 2002

	Meget stor betydning	Stor betydning	Nogen betydning	Nej, ingen betydning	Ved ikke	Sparer ikke	I alt
	pct.						
Prisen som begrundelse for vandbesparelser:							
Hele landet	21	40	16	18	1	5	100
Hovedstaden	13	30	21	28	1	7	100
Hovedstadens forstæder	23	33	16	20	0	7	100
Sjælland, Øerne el. Bornholm	17	48	14	17	2	2	100
Fyn	21	42	19	13	0	5	100
Nordjylland	21	42	17	14	0	5	100
Østjylland	24	39	15	16	1	5	100
Syd- og Vestjylland	26	43	9	15	0	6	100
Usikkerhed på geografi omkring:	+/- 7	+/- 9	+/- 7	+/- 7	-	+/- 4	100

Anm. Usikkerheden på tallene for hele landet er op til: +/- 3 pct.

Miljøhensynet

Der er 43 pct. af alle familier, der mener, at miljøhensynet har en stor betydning for at familien sparer på vandet og der er 11 pct., der mener, at miljøhensynet ikke har nogen betydning for at familien sparer på vandet. Samtidig er der 40 pct. af alle familier, der mener, at miljøhensynet har stor betydning for at familien sparer på elektriciteten og 15 pct., der mener, at miljøhensynet ikke har nogen betydning for at familien sparer på elektriciteten.

Oversigtstabel 20. Miljøhensynet som begrundelser for at familier sparer på vand. 2002

	Meget stor betydning	Stor betydning	Nogen betydning	Nej, ingen betydning	Ved ikke	Sparer ikke	I alt
	pct.						
Miljøhensynet som begrundelse for vandbesparelser:							
Hele landet	20	43	20	11	1	5	100
Hovedstaden	31	41	15	6	1	7	100
Hovedstadens forstæder	18	43	18	14	0	7	100
Sjælland, Øerne el. Bornholm	25	47	15	10	0	2	100
Fyn	18	46	24	7	0	5	100
Nordjylland	13	47	26	15	1	5	100
Østjylland	16	47	19	12	2	5	100
Syd- og Vestjylland	15	33	30	15	0	6	100
Usikkerhed på geografi omkring:	+/- 8	+/- 9	+/- 7	+/- 5	-	+/- 4	100

Anm. Usikkerheden på tallene for hele landet er op til: +/- 3 pct.

Der er ikke markante geografiske forskelle på betydningen af at spare på vandet eller elektriciteten. Dette gælder både når man ser på forbruget ud fra et prishensyn eller et miljøhensyn.

7. Brugen af ukrudtsmidler og giftstoffer mod insekter i haven

Der er som nævnt 70 pct. af alle familier, der har adgang til have. Med udgangspunkt i de familier, der har adgang til have, oplyser 77 pct. i 2002, at de aldrig bruger ukrudtsmidler til havens planter, og 77 pct. oplyser, at de aldrig bruger giftstoffer mod insekter.

Oversigtstabel 21.

Familiernes brug af ukrudtsmidler og giftstoffer mod insekter

	Ja, ofte	Ja, af og til	Nej, aldrig	Ved ikke	I alt
	pct.				
Bruger familien ukrudtsmidler					
1998	2	14	83	1	100
1999	2	15	81	2	100
2000	3	17	78	2	100
2001	3	17	79	1	100
2002	3	19	77	1	100
Bruger familien giftstoffer mod insekter					
1998	4	21	75	0	100
1999	3	19	76	1	100
2000	4	19	75	2	100
2001	3	16	80	1	100
2002	1	21	77	1	100

Anm. Usikkerheden på tallene for hele landet er op til: +/- 3 pct.

8. Kilder og metoder

Metode Familiernes miljøvaner er blevet undersøgt af Danmarks Statistik i en interviewundersøgelse 1.-12. august i 2002. Første gang undersøgelsen gennemførtes var i 1998. Der er udtaget en stikprøve på 1.500 tilfældigt udvalgte personer til undersøgelsen, og der er gennemført telefonisk interview med 915 personer, der repræsenterer lige så mange familier. Resultaterne af disse interview justeres for eventuelle skævheder i besvarelsene på grund af bortfald således, at undersøgelsens resultater kan generaliseres til hele den gruppe, hvorfra stikprøven er udtaget. Denne opregning betyder, at den foreliggende undersøgelse er repræsentativ for alle 2,3 mio. familier i landet, med den nævnte usikkerhed. Undersøgelsen om daglige transportvaner er på lignende måde opregnet til at være repræsentativ for alle 3,8 mio. voksne personer i landet - ligeledes med den nævnte usikkerhed. Da der er tale om stikprøveundersøgelser, er resultaterne behæftet med en vis usikkerhed. Usikkerheden ligger generelt omkring +/- 3,3 pct. I de tabeller, hvor undersøgelsens resultater er opdelt på geografi ligger usikkerheden omkring +/- op til 10 pct.

Der blev stillet et antal konkrete spørgsmål om interviewpersonernes daglige transportvaner, og om familiernes holdning til miljøbevidst adfærd samt om deres konkrete handlinger for at løse nære miljøproblemer. De er blevet spurgt om deres deltagelse i genbrugs- og affaldssorteringsordninger, brugen af vand- og elektricitetsbesparende apparater, motiverne til at spare på vand og el, og om, hvor meget familien gør for at spare på el og vand. De blev også spurgt om deres motiver til at købe økologiske varer, samt om de bruger ukrudtsmidler og giftstoffer mod insekter i haven.

Omnibusundersøgelsernes *familiebegreb* omfatter én eller flere personer i alderen 16-74 år, som bor i samme bolig, og som er i familie med hinanden (herunder også samlevende par), idet der dog højst kan være ét ægtepar eller samlevende par i familien.

9. Yderligere oplysninger

Der er mulighed for på servicebasis at købe mere detaljerede oplysninger om familiernes miljøvaner. Se det benyttede spørgeskema bagerst i artiklen.

Henvendelse Vibeke Ravn Sørensen, tlf. 39 17 33 16, vkr@dst.dk

En tilsvarende opgørelse for 2001 er offentliggjort i indeværende serie 2001:23.

Spørgsmål til Omnibussen august 2002 om familiernes holdning til miljøet

1. Afleverer familien tomme glas og flasker til genbrug?
 - ja, altid 1
 - ja, af og til 2
 - nej, aldrig 3

2. Afleverer familien gamle aviser og blade til genbrug?
 - ja, altid 1
 - ja, af og til 2
 - nej, aldrig 3

3. Er der en ordning til sortering af husholdningsaffald i det område, hvor familien bor?
 - ja 1
 - nej 2 gå til spm. 5.

4. Bruger familien den?
 - ja 1
 - nej 2

5. Her følger nogle synspunkter på affaldsordninger. Er De helt enig, delvis enig eller uenig i følgende:

	helt enig	delvis enig	hverken enig eller uenig	uenig
a. Sådanne ordninger er vigtige for miljøet	1	2	3	4
b. Ordningen er alt for besværlig	1	2	3	4
c. Ordningen er for dyr for samfundet	1	2	3	4
d. Der burde etableres en sådan ordning i alle kommuner	1	2	3	4

6. Er familiens bolig udstyret med:

	ja	nej	har ikke i boligen
a. - vandbesparende vandhaner?	1	2	3
b. - vandbesparende toilet?	1	2	3
c. - vandbesparende vaskemaskine?	1	2	3
d. - vandbesparende opvaskemaskine?	1	2	3
e. - egen vandmåler?	1	2	3

7. Sparer familien på vandet ved at tage brusebad i stedet for karbad?
 - ja 1
 - nej 2
 - har ikke karbad 3
 - har ikke bad i boligen 4

8. Sparer familien på vandet ved at begrænse havevandingen?
 - ja 1
 - nej 2
 - har ingen have 3

9. Sparer familien på vandet ved, at undgå unødvendigt vandforbrug, fx ved at lukke for vandet under tandbørstningen?
 - ja 1
 - nej 2

10. Sparer familien på vandet på anden måde?

ja 1 Hvordan? _____
 nej 2

Hvis ja (kode 1) i spm. 7 eller 8 eller 9 eller 10 fortsæt med spm. 11 ellers gå til spm. 12

11. Hvor stor betydning har følgende forhold for, at familien sparer på vandet?

	meget stor	stor	nogen	ingen
a. Miljøhensyn?	1	2	3	4
b. Prisen?	1	2	3	4

11c. Har andre forhold betydning for, at familien sparer på vandet?

ja 1 Hvad? _____
 nej 2

12. Er familiens bolig udstyret med elektricitetsbesparende hårde hvidevarer såsom:

	ja	nej	har ingen
a. Køleskab?	1	2	3
b. Fryser?	1	2	3
c. Komfur/ovn/kogeplade?	1	2	3
d. Vaskemaskine?	1	2	3
e. Opvaskemaskine?	1	2	3

13. Bruger familien el-spare-pærer?

ja 1
 nej 2

14. Sparer familien på elektricitet ved at slukke lyset i de rum, der forlades?

ja, altid 1
 ja, af og til 2
 nej 3

15. Sparer familien på elektricitet på anden måde?

ja 1 Hvordan? _____
 nej 2

Hvis ja i spm. 13 eller 14 eller 15 fortsæt med spm. 16 eller gå til spm. 17

16. Hvor stor betydning har følgende forhold for, at familien sparer på elektriciteten?

	meget stor	stor	nogen	ingen
a. Miljøhensyn?	1	2	3	4
b. Prisen?	1	2	3	4

16c. Har andre forhold betydning for, at familien sparer på elektriciteten?

ja 1 Hvilke? _____
 nej 2

17. Har familien adgang til have i helårsboligen, sommerhus eller kolonihave?

ja 1
 nej 2 gå til spm. 20

17a. Laver familien kompost i haven?

ja 1
 nej 2

18. Bruger familien ukrudtsmidler til plantevækster i haven, sommerhushaven eller kolonihaven?

ja, ofte 1
 ja, af og til 2
 nej, aldrig 3

19. Bruger familien giftstoffer mod insekter i haven, sommerhushaven eller kolonihaven?

ja, ofte 1
 ja, af og til 2
 nej, aldrig 3

20. Hvor ofte køber familien følgende økologiske varer

	altid	af og til	aldrig
a. grøntsager?	1	2	3
b. mejeriprodukter?	1	2	3
c. kød?	1	2	3
d. andet? Hvad? _____	1	2	3

Hvis ét eller flere ja svar (kode 1 eller 2) i spm. 20 fortsæt med spm. 21 ellers gå til spm. 23

21. Hvor meget mere er familien villig til at betale for økologiske varer?

a. ja - op til 10 % 1
 b. ja - op til 30 % 2
 c. ja - op til 50 % 3
 d. er ikke villig til at betale mere 4

22. Hvor stor betydning har følgende forhold for, at familien køber økologiske varer

	meget stor betydning	stor betydning	nogen betydning	ingen betydning
a. økologiske varer smager bedre	1	2	3	4
b. økologiske varer er sundere	1	2	3	4
c. økologiske varer gavner miljøet	1	2	3	4
d. økologiske varer er bedre for dyrevelfærd	1	2	3	4

Hvis IP aldrig køber økologiske varer (kode 3) i spm. 20, stil næste spørgsmål

23. Hvad er årsagen til at familien aldrig køber økologiske varer?
(Op til 3 spontane svar)

	vigtigste	næstvigtigste	tredje vigtigste
a. de er dyrere	1	2	3
b. de smager ikke bedre	1	2	3
c. de er ikke sundere	1	2	3
d. de gavner ikke miljøet	1	2	3
e. jeg stoler ikke på, at de er kontrolleret	1	2	3
f. jeg kan ikke få dem, hvor familien handler	1	2	3
g. andet, hvad? _____	1	2	3

Nu vil jeg høre lidt om Deres transportvaner.

24. Hvilket transportmiddel anvender De normalt mellem bolig og arbejdsplads/uddannelsessted?

	gang	cykel	offentlig transport	knallert/ motorcykel.	personbil eller varebil	andet
Interviewpersonen	1	2	3	4	5	6

25. Hvor langt er der mellem bopælen og arbejdspladsen/uddannelsesstedet?

	under 5 km	5-24 km	25-50 km	over 50 km	varierende
Interviewpersonen	1	2	3	4	5

26. Hvor mange dage om ugen er De på arbejdspladsen/uddannelsesstedet?

	En dag	To dage	tre dage	fire dage	fem dage	seks dage	syv dage
Interviewpersonen	1	2	3	4	5	6	7

MILJØ OG ENERGI 2002:21
Statistiske Efterretninger
ISSN (trykt udgave) 1399-0675
ISSN (elektronisk udgave) 1601-0922
www.dst.dk/efterretninger

Abonnement (internet) for 2002: 365,00 kr.
Abonnement (papir) for 2002: 485,00 kr.
Løssalg: 35,00 kr.
Ekspeditionsgebyr: 30 kr.
Salg hele døgnet: publsalg@dst.dk, tlf. 39 17 30 20 eller www.dst.dk
© Danmarks Statistik, Sejrøgade 11, 2100 København Ø.
Tryk: Danmarks Statistiks Trykkeri

Input-output tabeller og analyser 2000

Import, beskæftigelse og miljø

Danmarks Statistik udgivelse Input-output tabeller og analyser er først og fremmest tænkt som et praktisk opslagsværk, som man kan anvende til at skaffe sig et hurtigt overblik. Det gælder uanset om man vil analysere konsekvenserne af forskellige indgreb i økonomien eller foretage vurderinger af udviklingen i importrelationer, energiforbrug og emissioner af CO₂, SO₂ og NO_x mv.

Bogen indeholder ud over input-output tabeller også en udbygning i form af et miljøøkonomisk regnskab (NAMEA), som redegør for branchernes energiforbrug, udslippene af forurenende stoffer til luft samt udviklingen i reserverne af olie og naturgas.

De strukturelle beskrivelser gives overvejende i form af såkaldte virkningstabeller (multiplikatorer). Beskrivelserne er meget detaljerede for året 1998, medens der gives hertil svarende tidsserier på mere aggregeret niveau for perioden 1988-1998. Endvidere er der foretaget summariske fremskrivninger til 2000.

Bogen indeholder tekstafsnit, hvor der gives detaljerede "brugsanvisninger" for anvendelsen af multiplikatorerne, således at bogen er tilgængelig også for læsere uden særlig indsigt i input-output teknikken.

Pris: 278 kr. inkl. 25 pct. moms + ekspeditionsgebyr 35 kr. (189 sider).

Bogen kan købes i Danmarks Statistik eller hos boghandlere.

Danmarks Statistik

Sejrøgade 11
2100 København Ø
Tlf. 39 17 39 17

Publikationssalg:
Tlf. 39 17 30 20

fax 39 17 39 99
dst@dst.dk
www.dst.dk